

Predica de pe Munte

Sabat după-amiază

În cartea Exodul, vedem cum Dumnezeu îi conduce pe copiii lui Israel afară din Egipt, îi „botează” în Marea Roșie, îi poartă prin pustie timp de patruzeci de ani, face semne și minuni în mijlocul lor și Se întâlnește cu ei, personal, pe vârful unui munte unde le dă Legea Sa.

În Evanghelia după Matei, vedem cum Isus iese din Egipt, este botezat în râul Iordan, merge în pustie și stă acolo timp de patruzeci de zile, face semne și minuni și Se întâlnește personal cu Israel pe un munte, unde explică și dezvoltă aceeași Lege. Isus a trăit istoria lui Israel, a devenit Israel și, în El, au fost împlinite toate făgăduințele legământului.

Predica de pe Munte este cea mai puternică predică rostită vreodată. Cuvintele Mântuitorului au avut o influență profundă nu doar asupra ascultătorilor Săi de atunci, ci și asupra tuturor celor care aveau să audă acest mesaj de-a lungul secolelor, până în timpul nostru.

Și totuși, nu trebuie doar să ascultăm această predică, ci și să o aplicăm, să o trăim. În această săptămână, pe lângă studierea Predicii de pe Munte (Matei 5 – 7), vom studia și ce a spus Isus în Matei 13 cu privire la aplicarea cuvintelor Sale în viața noastră.

Completează și memorează: „După ce a sfârșit Isus cuvântările acestea, noroadele au “rămas uimite de învățătura Lui;”; căci El îi învăța “ca unul care avea putere, nu cum îi învățau cărturarii lor.””
(Matei 7:28,29)

1. Recitește Predica de pe Munte, din Matei 5 – 7. Rezumă, mai jos, ce te-a impresionat cel mai mult în ea și ce îți spune tie, personal.

Fericirile, "Să nu credeți că am venit să stric Legea sau Proorocii; am venit nu să stric, ci să împlinesc."

lasă-ți darul acolo înaintea altarului, și du-te întâi de împacă-te cu fratele tău; apoi vino de adu-ți darul."

"Ați auzit că s'a zis: „Ochi pentru ochi, și dinte pentru dinte.”

"Celui ce-ți cere, dă-i; și nu întoarce spatele celui ce vrea să se împrumute dela tine."

"Pentru că unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră."

"Nu judecați, ca să nu fiți judecați."

"Nu orișicine-Mi zice: „Doamne, Doamne!” va intra în Împărăția cerurilor, ci celce face voia Tatălui Meu care este în ceruri."

Această predică este privită în moduri foarte diferite. Unii o văd ca pe un standard moral prea înalt, imposibil de atins, care ne face să îngenunchem și ne determină să cerem neprihănirea lui Isus, ca singura noastră speranță de mântuire, deoarece niciunul dintre noi nu a reușit să împlinească cerințele divine descoperite aici. Alții o văd ca pe un discurs de etică cetățenească, o chemare la pacifism. Iar alții văd în ea evanghelia socială, o chemare la a aduce Împărăția lui Dumnezeu pe pământ prin efort omenesc.

Într-un anume sens, probabil că fiecare aduce în această predică ceva din el însuși, deoarece ea ne atinge în aspecte esențiale ale vieții personale și, de aceea, fiecare reacționează în felul său.

Unde și cum te vezi tu, pe tine însuți, în aceasta predică?

Ellen G. White scrie: „În Predica de pe Munte, El a căutat să îndrepte ce se stricase printr-o greșită educație și să le dea ascultătorilor Săi o dreaptă concepție despre Împărăția și despre caracterul Său. [...] Adevărurile pe care El le-a prezentat nu sunt de mai mică însemnătate pentru noi decât pentru mulțimea care-L urma pe Isus. Nu mai puțin decât ei, noi trebuie să învățăm principiile fundamentale ale Împărăției lui Dumnezeu.” – *Viața lui Iisus*, p. 253 (299)

Astfel, mai mult decât orice altceva, Predica de pe Munte ne dă principiile fundamentale ale Împărăției cerurilor. Ea ne spune cum este Dumnezeu, ca stăpân și conducător al Împărăției Sale, și cum ne cere nouă să fim, ca supuși ai Împărăției Sale. Este o chemare radicală de la principiile și standardele împărățiilor trecătoare ale acestei lumi la principiile și la standardele acelei împărății care va dura veșnic. (Vezi Daniel 7:27.)

"Dar domnia, stăpînirea și puterea tuturor împărățiilor cari sînt pretutindeni supt ceruri, se vor da poporului sfinților Celui Prea Înalt. Împărăția Lui este o împărăție vecinică, și toate puterile Îi vor sluji și-L vor asculta!" Daniel 7:27 VDC

Unii creștini privesc Predica de pe Munte ca pe o nouă „lege a lui Hristos”, care a înlocuit „Legea lui Dumnezeu”. Ei spun că sistemul legalismului a fost acum înlocuit cu un sistem al harului sau că legea lui Isus diferă de Legea lui Dumnezeu. Dar să vedem ce spune Scriptura.

2. Ce legătură sugerează următoarele texte între Cele Zece Porunci și Predica de pe Munte? Matei 5:17-19,21,22,27,28; Iacov 2:10,11; Romani 7:7.

Ați auzit că s-a zis celo din vechime...

“Căci, cine păzește toată Legea, și greșește într’o singură poruncă, se face vinovat de toate. Căci, Cel ce a zis: „Să nu preacurvești”, a zis și: „Să nu ucizi”. Acum, dacă nu preacurvești, dar ucizi, te faci călcător al Legii.” Iacov 2:10-11

“Deci ce vom zice? Legea este ceva păcătos? Nici de cum! Dimpotrivă, păcatul nu l-am cunoscut decât prin Lege. De pildă, n’aș fi cunoscut pofta, dacă Legea nu mi-ar fi spus: „Să nu poftesti!” Romani 7:7

Craig S. Keener scrie: „Cei mai mulți dintre iudei nu înțelegeau poruncile în contextul harului [...]; având în vedere apelul lui Isus de a se da dovadă de mai mult har în practică [...], fără îndoială că El privea cerințele Împărăției în lumina harului (compară Matei 6:12; Luca 11:4; Marcu 11:25; Matei 6:14,15; Marcu 10:15). În relatările Evangheliei, Isus îi primește pe cei care se smeresc și recunosc dreptul lui Dumnezeu de a stăpâni, chiar dacă, în practică, nu reușesc să atingă ținta desăvârșirii morale (5:48). Dar împărăția harului pe care o proclama Isus nu era acel har ineficient al majorității creștinătății apusene; în evanghelii, mesajul Împărăției îi transformă pe cei care îl acceptă în umilintă, dar, în același timp, îi zdrobește pe cei aroganți, satisfăcuți de ei înșiși din punct de vedere religios și social.” – *The Gospel of Matthew: A Socio-Rhetorical Commentary*, pp. 161–162

3. Citește Geneza 15:6. Cum ne ajută cele scrise aici să înțelegem că mântuirea a fost întotdeauna prin credință?

“Avram a crezut pe Domnul, și Domnul i-a socotit lucrul acesta ca neprihănire.”

Geneza 15:6 VDC

Credința lui Isus Hristos nu era o credință nouă, ci era aceeași credință care a existat de la căderea în păcat. Predica de pe Munte nu a însemnat înlocuirea mântuirii prin fapte cu mântuirea prin har, pentru că mântuirea a fost întotdeauna prin har. Copiii lui Israel au fost mântuiți prin har, salvați prin har, la Marea Roșie înainte de a li se cere să asculte de Lege la Sinai. (Vezi Exodul 20:2.)

Cum poate fi dobândită mântuirea, din perspectiva experienței umane: prin credință sau prin ascultarea de Lege? De ce?

4. Ce vrea să spună Isus atunci când afirmă că, dacă neprihănirea noastră „nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a fariseilor”, nu putem intra în Împărăția cerurilor? Matei 5:20

“Căci vă spun că, dacă neprihănirea voastră nu va întrece neprihănirea cărturarilor și a Fariseilor, cu niciun chip nu veți intra în Împărăția cerurilor.” Matei 5:20

Cu toate că mântuirea a fost întotdeauna prin credință și iudaismul, așa cum ar fi trebuit să fie practicat, a fost întotdeauna un sistem al harului, legalismul s-a strecurat în iudaism și poate strecura în orice religie care ia ascultarea în serios, așa cum face adventismul de ziua a șaptea. În timpul lui Hristos, mulți lideri religioși (dar nu toți) căzuseră în „aspra și rigida habotnicie a fariseilor, lipsită de zdrobirea inimii, de duioșie sau iubire”, care îi lăsase „fără nicio putere de a feri lumea de stricăciune.” – Ellen G. White, *Cugetări de pe Muntele Fericirilor*, p. 53 în original

Doar formele exterioare, în special cele care sunt opera omului, nu au nicio putere de a schimba viața sau de a transforma caracterul. Singura credință adevărată este cea care lucrează prin dragoste (Galateni 5:6). Doar ea face ca faptele să fie plăcute în ochii lui Dumnezeu.

5. Citește Mica 6:6-8. În ce fel acest pasaj este un rezumat al Predicii de pe Munte?

„Cu ce voi întâmpina pe Domnul, și cu ce mă voi pleca înaintea Dumnezeului Celui Prea Înalt? Îl voi întâmpina oare cu arderi de tot, cu viței de un an? Dar primește Domnul oare mii de berbeci, sau zeci de mii de riuri de untdelemn? Să dau eu pentru fărădelegile mele pe înfiul meu născut, rodul trupului meu pentru păcatul sufletului meu?” – „Ți s'a arătat, omule, ce este bine, și ce alta cere Domnul dela tine, decât să faci deptate, să iubești mila, și să umbli smerit cu Dumezeul tău?” Mica 6:6-8

Chiar și în timpurile Vechiului Testament, jertfele nu erau un scop în sine, ci un mijloc pentru realizarea aceluși scop, care era, de fapt, o viață în care copiii lui Dumnezeu să reflecte dragostea și caracterul Tatălui ceresc. Iar la aceasta nu se poate ajunge decât printr-o supunere totală față de Dumnezeu și prin recunoașterea dependenței noastre totale de harul Său mântuitor. În ciuda aparențelor de evlavie și de credință, este clar că mulți dintre cărturari și farisei nu erau un exemplu pentru felul în care ar trebui să trăiască cei care îl urmează pe Domnul.

În timp ce primim mântuirea doar prin credința în Isus, cum putem fi siguri că nu se strecoară în mintea noastră anumite forme subtile de legalism?

6. Probabil că cea mai surprinzătoare învățătură a lui Isus se găsește în Matei 5:48. Cum am putea noi, care suntem păcătoși, să împlinim acest lucru?

“Voi fiți dar desăvârșiți, după cum și Tatăl vostru cel ceresc este desăvârșit.” Matei 5:48

Dintre toate învățăturile Predicii de pe Munte, aceasta este, probabil, una dintre cele mai surprinzătoare. Să fim desăvârșiți ca Tatăl ceresc? Ce înseamnă acest lucru?

Un element esențial în înțelegerea acestui text se găsește chiar în cuvântul „dar” („așadar” – n.t.), care implică o concluzie la afirmațiile făcute anterior. Și ce a fost prezentat anterior?

7. Citește Matei 5:43-47. Cum ne ajută aceste versete să înțelegem mai bine ce a vrut Isus să spună în Matei 5:48? Vezi și Luca 6:36.

“Ați auzit că s'a zis: „Să iubești pe aproapele tău, și să urăști pe vrăjmașul tău.” Dar Eu vă spun: iubiți pe vrăjmașii voștri, binecuvîntați pe cei ce vă blastămă, faceți bine celor ce vă urăsc, și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc și vă prigonesc, ca să fiți fii ai Tatălui vostru care este în ceruri; căci El face să răsară soarele Său peste cei răi și peste cei buni, și dă ploaie peste cei drepti și peste cei nedrepti. Dacă iubiți numai pe cei ce vă iubesc, ce răsplată mai așteptați? Nu fac așa și vameșii? Și dacă îmbrățișați cu dragoste numai pe frații voștri, ce lucru neobicinuit faceți? Oare păgînii nu fac la fel?” Matei 5:43-47

Aceasta nu este prima oară când întâlnim o astfel de idee în Biblie. Încă din Leviticul (19:2), Domnul îi spune poporului Său: „Fiți sfinți, căci Eu sunt sfânt, Eu Domnul, Dumnezeul vostru.” În Luca (6:36), Isus a spus: „Fiți dar milostivi, cum și Tatăl vostru este milostiv.”

Pasajul din Matei 5:43-48 nu vorbește despre conformarea exterioară cu anumite reguli și standarde. Aici, **elementul central este iubirea față de oameni**, nu doar față de cei pe care oricine i-ar putea iubi, ci și față de cei pe care, în general, nu i-am iubi. (Repetăm că aici este vorba despre standardele Împărăției lui Dumnezeu, nu ale omului!)

Este important să ne amintim că Dumnezeu nu ne cere ceva ce El nu poate să realizeze pentru noi. **Dacă ne-ar lăsa singuri, conduși doar de inimile noastre păcătoase și egoiste, cine și-ar putea iubi dușmanii?** Omul nu face așa din firea lui, dar noi suntem acum cetățeni ai unei alte împărății. Dacă ne supunem lui Dumnezeu, avem făgăduința: „Acela care a început în voi această bună lucrare o va isprăvi până în ziua lui Isus Hristos” (Filipeni 1:6) și ce lucrare mai mare ar putea face Dumnezeu în noi decât aceea de a ne face ca, în sfera noastră de existență, **să iubim așa cum ne iubește El?**

Ce schimbări s-ar produce în viața ta chiar acum dacă ți-ai iubi dușmanii?

Domnul Isus nu a predicat numai pe munte. El a dus același mesaj al Împărăției în întreg Israelul. În Matei 13 se relatează că Isus i-a învățat pe oameni dintr-o barcă, „iar tot norodul stătea pe țărm” (13:2). Atunci, Isus le-a spus oamenilor parabole, cu scopul de a-i ajuta să înțeleagă că este important nu doar să *auzi* cuvintele Sale, ci să le și *aplici*.

8. Citește Matei 13:44-52. Cum ne ajută aceste trei parabole să aplicăm în viața noastră adevărurile descoperite în Predica de pe Munte?

“Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu o comoară ascunsă într-o țarină. Omul care o găsește, o ascunde; și, de bucuria ei, se duce și vinde tot ce are, și cumpără țarina aceea. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un negustor care caută mărgăritare frumoase. Și, când găsește un mărgăritar de mare preț, se duce de vinde tot ce are, și-l cumpără. Împărăția cerurilor se mai aseamănă cu un năvod aruncat în mare, care prinde tot felul de pești.” Matei 13:44-47

Două aspecte ies în evidență în primele două relatări. În amândouă, există **ideea de despărțire, de renunțare la ce ai pentru a obține ceva nou**, fie că este vorba de o comoară ascunsă în pământ sau de o perlă, un mărgăritar. Al doilea aspect esențial este faptul că **omul prețuiește foarte mult ce a găsit. În ambele cazuri, omul merge și vinde tot ce are ca să obțină acel lucru**. Chiar dacă **noi nu ne putem cumpăra mântuirea** (Isaia 55:1,2), mesajul parabolelor este clar: **Nimic din ce avem în această lume nu merită prețul de a o pierde pe cea viitoare.**

Astfel, **pentru a aplica la viața noastră ce ne cere Dumnezeu, trebuie să alegem să renunțăm la tot ce este al lumii, al firii pământești, și să ne lăsăm umpluți de Duhul lui Dumnezeu** (vezi Romani 8:5-10). **Lucrul acesta s-ar putea să nu fie ușor**: ne va cere să renunțăm la noi înșine, la confortul personal și să luăm crucea. Dar, dacă avem privirea ațintită spre ceea ce ni s-a promis, alegerea va fi cea bună.

Recitește ultima parabolă (Matei 13:47-50). Și aceasta vorbește despre despărțire, despre renunțare. A cui? De ce sau de cine? În ce fel ne ajută primele două parabole să înțelegem ce se întâmplă în a treia parabolă?

“După ce s’a umplut, pescarii îl scot la mal, șed jos, aleg în vase ce este bun, și aruncă afară ce este rău. Tot așa va fi și la sfârșitul veacului. Îngerii vor ieși, vor despărți pe cei răi din mijlocul celor buni, și-i vor arunca în cuptorul aprins; acolo va fi plînsul și scrișnirea dinților.” „Ați înțeles voi toate aceste lucruri?” i-a întrebat Isus. — „Da, Doamne”, i-au răspuns ei. Și El le-a zis: „De aceea orice cărturar, care a învățat ce trebuie despre Împărăția cerurilor, se aseamănă cu un gospodar, care scoate din vistieria lui lucruri noi și lucruri vechi.” Matei 13:48-52

În parabolele din Matei 13:44-46, omul a găsit ceva de mare valoare. În contextul dat, în special după ce Isus a spus cea de-a treia parabolă (Matei 13:47-50), **oamenii au găsit adevărul care conduce la viața veșnică**, în contrast cu distrugerea veșnică. Gândul acesta este important, deoarece astăzi ideea de „adevăr”, în sine, este considerată demodată sau chiar periculoasă și, din nefericire, această idee falsă a fost adoptată și de unii creștini. Însă mesajul parabolilor studiate este **nu doar că adevărul există, ci și că acest adevăr va face o deosebire pentru veșnicie**, în viața fiecărui om. Lucrul acesta nu ar trebui să ne surprindă. Biblia proclamă ideea unui adevăr absolut. În definitiv, nu a spus Isus: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14:6)? Dacă aici nu se afirmă un adevăr absolut, atunci ce? Desigur, atunci când cineva care cunoștea atât de bine adevărul, cum era Pavel, a putut spune că noi „cunoaștem în parte” (1 Corinteni 13:9), este evident că sunt încă multe lucruri pe care nu le cunoaștem. Dar declarația că noi „cunoaștem în parte”, implică faptul că mai este mult de cunoscut din acel adevăr care, în mod literal, face diferența între viața veșnică și moartea veșnică.

Pentru studiu suplimentar: Citiți capitolul „Predica de pe Munte”, pp. 252–267 (298–314), din cartea *Viața lui Isus*, și cartea *Cugetări de pe Muntele Feriștilor* de Ellen G. White.

BIBLIA ȘI CARTEA ANULUI – STUDIU LA RÂND

Biblia: 1 Samuel 29 – 2 Samuel 4

1. Ce au făcut locuitorii din Iabes după ce au îngropat oasele lui Saul și ale fiilor săi?
2. Cum îl numește David pe Ionatan, în cântarea de jale făcută după moartea lui?
3. Cum se numeau cei trei fii ai Țeruei?
4. Ce făcea Iș Boșet când a fost omorât?

Viața lui Isus, capitolul 68

5. Care este legea distrugerii de sine?

SUPLIMENT PENTRU DISCUȚIA ÎN GRUPE

ÎNTREBĂRI ȘI SUGESTII PENTRU PĂRTĂȘIE

1. Ce răspunsuri ați avut la rugăciune săptămâna aceasta? Împărtășiți-le cu grupa!
2. Discutați despre un eveniment despre care ați auzit sau pe care l-ați trăit săptămâna trecută. De ce îl considerați important pentru a fi împărtășit? Ce lecție spirituală ați găsit în acel eveniment?
3. Povestiți-le membrilor grupei despre o situație recentă în care ați conștientizat prezența sau intervenția lui Dumnezeu în viața dumneavoastră și exprimați-vă recunoștința în fața lor!

ÎNTREBĂRI PENTRU DEZBATERE

	EXPLICAȚIE	APLICAȚIE
1	Care a fost mesajul esențial pe care l-a transmis Isus în Predica de pe Munte?	Ce anume te-a impresionat în această predică și cum o aplici în viața ta?
2	Ce legătură este între Predica de pe Munte și Cele Zece Porunci?	De ce mântuirea poate fi acordată doar prin credință, nu prin ascultarea de Lege?
3	Ce urmări a avut legalismul practicat de cărturari și de farisei?	Ce exemple de legalism, în formă subtilă sau directă, putem observa în prezent?
4	Ce înseamnă „a fi desăvârșit” ca Tatăl ceresc?	În ce situații practice putem manifesta dragostea lui Dumnezeu față de oameni?
5	Care este ideea principală a parabolilor redată în Matei 13:44-50?	La ce anume ar trebui să renunțăm, de dragul Împărăției lui Dumnezeu?

SUGESTII PRACTICE

1. Ce lucru practic ați învățat din acest studiu? Spuneți-le membrilor grupei cum vă propuneți să-l aplicați în viața personală!
2. Ce schimbări a adus studiul acestei săptămâni în concepția noastră despre dobândirea mântuirii? **Dă exemple de concepții legaliste,** pe care îți propui să le abandonezi!
3. Care este planul misionar al grupei tale? În timp ce ascultați sau vizionați vestea misionară pentru Sabatul acesta, culegeți eventuale idei misionare pe care să le aplicați!

SUGESTII PENTRU RUGĂCIUNE

1. Să-l cerem Domnului puterea de a-i iubi pe oameni așa cum învățăm din Predica de pe Munte!
2. Rugați-vă pentru o persoană (din grupă, din biserică sau din afara ei) ca Domnul să o ajute să poată aprecia valoarea mântuirii și să renunțe la tot ce ar putea s-o facă să piardă mântuirea!
3. Să ne rugăm pentru persoanele de pe lista noastră de rugăciune:

Măine începe ***Săptămâna libertății religioase.***